

KRALJEVINA SRBA, HRVATA I SLOVENACA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

KLASA 23 (3)

INDUSTRIJSKE SVOJINE

IZDAN 15. MAJA 1924.

PATENTNI SPIS BR. 1941.

Paul Willem Handrik Josef Vos de Wael, bankar, Zwolle, Holandija.

Postupak za oksidisanje masnih ulja i tome slično.

Prijava od 3. maja 1923.

Važi od 1. avgusta 1923.

Pronalazak se odnosi na postupak za oksidisanje masnih ulja biljnog ili životinjskog porekla, a naročito lanenog ulja. Ovaj postupak omogućava proizvodnju nekog produkta za najkraće vreme, koji ima iste ili šta više, bolje osobine nego produkti proizvedeni po dosadašnjim postupcima.

Poznat je način za zagrevanje ulja i dovođenje vazduha kad se dodaju katalitične materije. Ali produkti dobiveni na ovaj način niti su hemiski niti fizički istovetni sa oksidacionim produktima, koji su proizvedeni po poznatom Uoltonovom postupku — i oni osim toga imaju tu nezgodu, što se mogu upotrebiti samo za određene svrhe.

Proizvod, po ovom pronalasku, odgovara pak svima zahtevima, može se upotrebiti za svaki poznati cilj i osim toga biće za industriju kaučuka od velike vrednosti. Sem toga malo trajanje postupka čini isti ekonomičnijim.

Postupak se odlikuje time, što se prethodno zagrejani oksidišući gasovi provode kroz ulje, dok ovo poslednje ne dostigne jednu određenu temperaturu, našta se prekida zagrevanje gasova, dok se isti gasovi još za neko vreme dalje proizvode.

Jedan oblik izvođenja postupka jeste taj, što se gasovi dotle zagrevaju, dok se ulje ne zagreje najviše do 280° C, prvenstveno do 200° C.

Pronalazak omogućava i dobijanje sporednih produkata, koji se u glavnom sastoje iz masnih kiselina.

Kao sirovina na prvo mesto dolazi laneno ulje. Na suprot poznatom Uoltonovom postupku može se po pronalasku upotrebiti sveže ulje, dok se shodno Uoltonovom postupku pregradjuje „staro“ ulje. Krajni proizvod može se, takav kakav je — bez primesa naročitih rastvornih srestava — mešati sa bojama, što do sad nije bilo moguće. Zatim proizvod ima tu korist, što je oksidacija dalje otišla nego kod Uoltonovog produkta i što on stoga može podneti veći pričisak.

Primer: Za dobivanje sporednih proizvoda postupa se ovako:

U kotlu, koji je snabdeven izbušenom prečagom, metne se odredjena količina lanenog ulja. Cev stoji u vezi sa jednom spiralom, na primer, koja je zagrevana od ognjišta do oko 300° C. Čim je laneno ulje zagrejano do 200° C, gasi se vatra a vazdušni sprovod produžava još za izvesno vreme. Temperatura će se onda peti još nešto, što svakako treba pripisati oksidaciji, koja stalno teče. Ali treba paziti na to, da se ne predje temperatura od 280° C. Ni kotlu, koji sadrži proizvod, koji valja oksidisati, postavljena je odvodna cev ili jedno odgovarajuće uređenje sa umetnutom spiralom, koja hlađi, kroz koju izlazi suvišan vazduh. I masne kiseline, kojih već ima ili koje se stvaraju za vreme radnog procesa, uklanjaju se na ovaj način i tako bivaju dobivene kondenzacijom. Iz prakse je opaženo, da u kondenzatu nema ni malo ili skoro nikakve masti.

Kao što je pomenuto, može se postupak za-

vršiti za kratko vreme na pr. od prilike 8 časova, ili u izvesnim slučajevima može trajanje postupka iznositi i do 12 časova. Iz oвога je jasno, da se postupak može izvesti znatno kraće vreme nego što se do sada mislio, osim toga nije potrebno nikako dodavanje materijala, koje ubrzava oksidaciju.

Kao oksidišući gasovi na prvo mesto dolazi vazduh ili drugi gasovi koji sadrže kiseonik.

PATENTNI ZAHTEVI:

Postunak za oksidisanje masnih ulja, u danom slučaju uz istovremeno dobijanje sporednih proizvoda, pomoću provođenja prethodno zagrejanih, oksidišućih gasova, nuznačen time, što se zagrevanje gasova za oksidisanje prekida, čim je ulje zagrejano od priliike na 286° C, za laneno ulje 200° C.

• 140 • BRASIL INVENTIVE